

ILO

Director General JUAN SOMAVIA

Att: The Committee of Experts

4 route des Morillons

CH-1211 Genève 22

SWITZERLAND

2010-08-31

Bäste Generaldirektör,

Undertecknade svenska sjöfackliga organisationer, *SEKO – Facket för Service och Kommunikation, Sveriges Fartygsbefälsförening och Sjöbefälsförbundet (organisationerna)*, vill härmed fästa Internationella Arbetsorganisationen, ILO:s, uppmärksamhet på att Sveriges Riksdag, i strid mot bestämmelserna i ILO:s stadga artikel 19:8, 29 april 2010 beslutade att anta regeringens proposition 2009/10:161, "Ändrade regler om ersättning vid sjukdom och ökad flexibilitet för anställning av sjömän", och uppmanar Er att vidta lämpliga åtgärder.

Bakgrund

Enligt artikel 19:8 i ILO:s stadga får varken ett antagande eller en ratifikation av en konvention tas till intäkt för att sänka en nationell skyddsnivå trots att den blir förenlig med konventionens minimikrav. Organisationerna anser att en avsevärd sänkning av en nationell svensk skyddsnivå har skett i och med regeringens proposition 2009/10:161 antogs av Sveriges Riksdag, och att den har bakgrund i och motiveras med den kommande svenska ratifikationen av 2006 års sjöarbetskonvention (ILO Maritime Labour Convention 2006).

Propositionen 2009/10:161, vars lagändringar träder i kraft 1 februari 2011, innebär i korthet följande:

Sjömän på fartyg i inre fart skall inte längre omfattas av rätten till lön vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller skada enligt Sjömanslagen (1973:282), för närvarande har dessa sjömän enligt Sjömanslagen 30 dagars sjuklön. Vid arbetsoförmåga ska för dessa sjömän i stället gälla rätt till ersättning enligt lagen (1991:1047) om sjuklön och socialförsäkringsbalken, samma regler som gäller för landanställda, och detta innefattar även införandet av en karenisdag.

För sjömän på fartyg som inte uteslutande går i inre fart, dvs. huvudsakligen i när- och fjärrfart, skall enligt de nya reglerna rätten till sjuklön behållas enbart under tid sjöman är *ombord*, med en

begränsning om maximalt 14 dagar för sjömän i närfart. Därefter skall de omfattas av samma regler som gäller för landanställda. För närvarande har dessa sjömän 60 dagars sjuklön enligt Sjömanslagen.

Organisationerna har i sitt remissvar på den departementspromemoria, Sjömäns ersättning vid sjukdom (Ds 2008:79) som föregick lagstiftningen, beräknat att vid ett inkomstläge på 25.000 SEK i månaden blir nettoskillnaden mellan dagens system och det som träder i kraft 1 februari 2011 för en sjöman som är sjuk en månad netto efter skatt:

I inre fart: minus 4.300 SEK, i fjärrfart minus 7.600 SEK och i fjärrfart minus 8.000, således en avsevärd ekonomisk försämring för en sjuk sjöman.

Organisationerna anser att dessa försämringar är motiverade av Sveriges kommande ratifikation av 2006 års sjöarbetskonvention.

I proposition 2009/10:161, avsnitt 4.3.2 "Inre fart", bedriver regeringen ett resonemang om att 2006 års sjöarbetskonvention inte reglerar sjuklön för sjömän i inre fart, och att det inte är relevant huruvida ILO-konventionen 165 omfattar inre fart, eftersom Sverige inte har ratificerat konventionen, "dels eftersom den konventionen ändå kommer att revideras när sjöarbetskonventionen trätt i kraft. Några konventionsrelaterade hinder mot att göra anpassningar för sjömän i inre fart finns således inte".

Här relaterar således regeringen öppet de beslutade försämringarna för sjömän på inre fart till ratifikationen av 2006 års sjöarbetskonvention.

Vidare i proposition 2009/10:161, avsnitt 4.3.3. "Övrig fart" jämförs de beslutade lagändringarna och försämringarna för sjömän i när- och fjärrfart med gällande lagstiftning (fram till 1 februari 2011) och med 2006 års sjöarbetskonvention. Regeringen konstaterar i detta avsnitt att den nya beslutade lagstiftningen (och de försämringar den innebär) faller inom ramen för 2006 års sjöarbetskonvention, särskilt standard A4.2.3.a, standard A4.2.3.b, standard A.4.2.4 och anvisning B4.2.2. Man uppger särskilt att någon karensdag för sjömän i när- och fjärrfart inte kan införas, för detta synes sjöarbetskonventionen, i motsats till vad fallet är för inre fart, inte tillåta.

Organisationerna anser att det är uppenbart att Sverige inför ratifikationen av 2006 års sjöarbetskonvention har anpassat sin lagstiftning beträffande sjömäns sjuklön efter konventionens bestämmelser och därmed avsevärt försämrat sin nationella skyddsnivå.

Regeringen tycks i proposition 2009/10:161, avsnitt 4.2.3 "Kan en ansluten stat sänka sin ambitionsnivå" hävda att detta inte är fallet, och regeringen anför att "Skälen för en förändring i regelverket i förekommande fall är inte orsakade eller uppkomna till följd av antagandet av sjöarbetskonventionen".

Organisationerna ställer sig tveksamma till hur relevanta skälen till sänkningar av en nationell skyddsnivå är i relation till artikel 19:8 i ILO:s konstitution (*In no case shall the adaptation of any Convention or Recommendation by the Conference, or the ratification by any Member, be deemed to affect any law, award, custom or agreement which ensures more favourable conditions to the workers concerned than those provided for in the Convention or Recommendation*), men kan i

sammanhanget otvetydigt konstatera att dessa försämringar inträder i samband med Sveriges ratifikationsarbete med 2006 år sjöarbetskonvention.

Organisationerna kan också konstatera, att 23 januari 2007 beslutade Socialdepartementet att utreda socialförsäkringsreglerna för sjömän, och i den interna rapport som blev följden av uppdraget, sägs det i avsnitt 5.6 "Slutsatser beträffande sjömanslagens regler om sjuklön", "Arbetet på att ratificera den förra året beslutade sjöarbetskonventionen har just inletts. Det förfaller då lämpligt att de anpassningar i regelsystemet som kan anses nödvändiga görs i anslutning till ratifikationsarbetet".

Organisationerna vill vidare anföra den reservation från arbetstagarledamöterna i den svenska ILO-kommittén avlämnade 1 april 2009 med anledning av ILO-kommitténs remissvar på departementspromemorian (Ds 2008:79), Sjömäns ersättning vid sjukdom, avsnitt ILO:s stadga artikel 19:8, där arbetstagarledamöterna gör bedömningen att förslagen i promemorian strider mot nämnda artikel.

Jan Rudén

Christer Lindvall

Christer Thémner

SEKO

SFBF

SBF

Bilagor:

Regeringens proposition "Ändrade regler om ersättning vid sjukdom och ökad flexibilitet för anställning av sjömän", (2009/10:161)

Departementspromemorian "Sjömäns ersättning vid sjukdom" (Ds 2008:79)

Sjömanslag (1973:282)

ILO-kommittén, yttrande 23/08 01-04-09

Intern rapport Socialdepartementet 2007-06-12 "Sjömäns rätt till ersättning vid sjukdom"

Gemensamt remissvar 2009-01-28 från SEKO, Sveriges Fartygsbefälsförening och Sjöbefälsförbundet över Departementspromemorian "Sjömäns ersättning vid sjukdom" (Ds 2008:79)

